Sticusa-knipselkrant Nr. 8

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Maandag 10 oktober 1983

Bureau Cede Antiyas St. Maarten opgericht

(Van onze korrespondente)

PHILIPSBURG - Besturen van particuliere organisaties op St. Maarten zijn middels een schrijven van Cede Antiyas op de hoogte gesteld van het feit dat onlangs een bureau van deze instantie op het eiland is geinstalleerd. Zulk een bureau kan de organisaties alhier adviseren over hun projekten en projekt-aanvragen.

De heer Eddy Martina, die met de leiding belast is, zal optreden als Cede Antiyas projekt coordinator en in deze funktie belangstellende particuliere organisaties van informatie voorzien over de mogelijkheden van het verkrijgen van medefinanciering van sociale educatieve projekten en over de voorwaarden die daar aan verbonden zijn.

Martina zal hen ook bijstaan bij het samenstellen van projektdossiers.

Iedere woensdagmiddag van 2.00 tot 6.00 uur kan een ieder bij hem op het spreekuur terecht te houden in het Wit-Gele Kruis gebouw aan de Backstreet.

Tot de oprichting van het Cede Antiyas bureau St. Maarten werd besloten, nadat in de resoluties, voortkomend uit het Sede Antiyas-congres van j.l. mei hierom met klem verzocht was. Tevens werd uit de aanwezigen op voornoemd congres een werkgroep gevormd, "Prisma" genaamd. Doel van de werkgroep is mee te werken aan de verdere ontwikkeling van het economisch, sociaal en cultureel welzijn van de gemeenschap door kontakten met de particuliere organisaties en het vormen van een schakel tussen Cede Antiyas en de eilandelijke verenigingen. Tot president van Prisma werd mevrouw Milca Martina gekozen.

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN
Maandag 10 oktober 1983

ORANJESTAD - Na enige jaren heeft de Arubaanse zangeres Sharon Rose een 45-toeren plaatje op de markt gebracht. Op de ene kant de tumba Mi Hamaca en aan de andere kant de soca bonbon (een eigen variant op het soca-ritme) Dia pa Dia. De muziek en tekst is van Bernadina Grovell en het arrangement van Franklin Granadillo. De opname vond plaats in de Watapana Recording Studio voor Emile Kelkboom. Tijdens het Watapana festival morgenavond in Oranjestad zal Sharon Rose de twee nummers zingen en grammofoonplaten signeren. Een woord van speciale dank gaat naar Xerox, Bright Bakery, Great American Icecream, Tiffany's, Aruba Trading Co., Aruba Beach Club en Piet's Icecream factory voor de ondervonden medewerking. De doop van de nieuwe plaat vond plaats tijdens het televisieprogramma "Showtime" van Tico Kuiperi.

Gev. Minister de Castro: "Veel mogelijkheden op Antillen voor Nederlandse ondernemer"

Antilliaanse voorlichtingsmiddag in Dordrecht sukses

DORDRECHT - Zoals eerder aangekondigd werd op donderdag, 29 september j.l. in de Raadzaal van het Stadskantoor van Dordrecht een voorlichtingsmiddag voor het Dordtse bedrijfsleven gehouden. Met als thema "De Nederlandse Antillen: springplank voor het bedrijfsleven", heeft de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, in samenwerking met de Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Dordrecht en omstreken, deze middag georganiseerd. De gemeente Dordrecht heeft bij het totstandkomen van dit evenement alle medewerking verleend.

Een 60-tal bedrijfsmensen uit de Drechtsteden heeft deze alleszins geslaagde middag bijgewoond. De loco-burgemeester, wethouder G. Meelker sprak namens B&W van Dordrecht een welkomstwoord uit. (Burgemeester J. van Zuuren kon vanwege andere afspraken pas een uur later aanwezig zijn).

In zijn inleiding belichtte Gevolmachtigd Minister drs. Marco J. de Castro de vele mogelijkheden die de Antillen bieden aan de Nederlandse ondernemer. Uitvoerig ging de minister in op de rol die de Antillen kunnen spelen als distributiecentrum van Nederlandse produkten. Ook de gunstige omstandigheden bij eventuele vestigingen van dienstverlenende-, service-, assemblage- en andere bedrijven gericht op het buitenland, werden door minister De Castro benadrukt. De voordelen in het bijzonder, voor de Nederlandse ondernemer, werden door de heer De Castro duidelijk uiteengezet.

Voldoende ruimte

De minister eindigde zijn betoog met te stellen dat er in de Nederlandse Antillen voor Nederlandse bedrijven voldoende ruimte bestaat voor een suksesvolle onderneming en dat er voor zijn kabinet geen moeite te veel zal zijn om de geinteresseerde Nederlandse ondernemer ter zijde te staan wanneer die een vestiging wil overwegen.

Op deskundige wijze hield vervolgens mr. Karel Walboom, belastingjurist verbonden aan het kantoor Meyburg & Co. (Amsterdam) een inleiding over het fiscaal klimaat van de Nederlandse Antillen. De heer Walboom heeft jaren geleden op Curacao gewoond en gewerkt.

Op die middag werd ook de pas gereedgekomen audiovisuele presentatie, speciaal gericht op het Nederlandse bedrijfsleven, voor het eerst vertoond. Door het gebruik van vier diaprojektoren met 320 schitterende kleurendia's, een speciaal voor deze produktie gecomponeerde muziek en een pakkende tekst, wordt in 17-minuten een voortreffelijk beeld van de vestigingsmogelijkheden en de leefbaarheid van de Antilliaanse eilanden gebracht. Deze presentatie werd door de aanwezigen zeer goed ontvangen.

Gasten

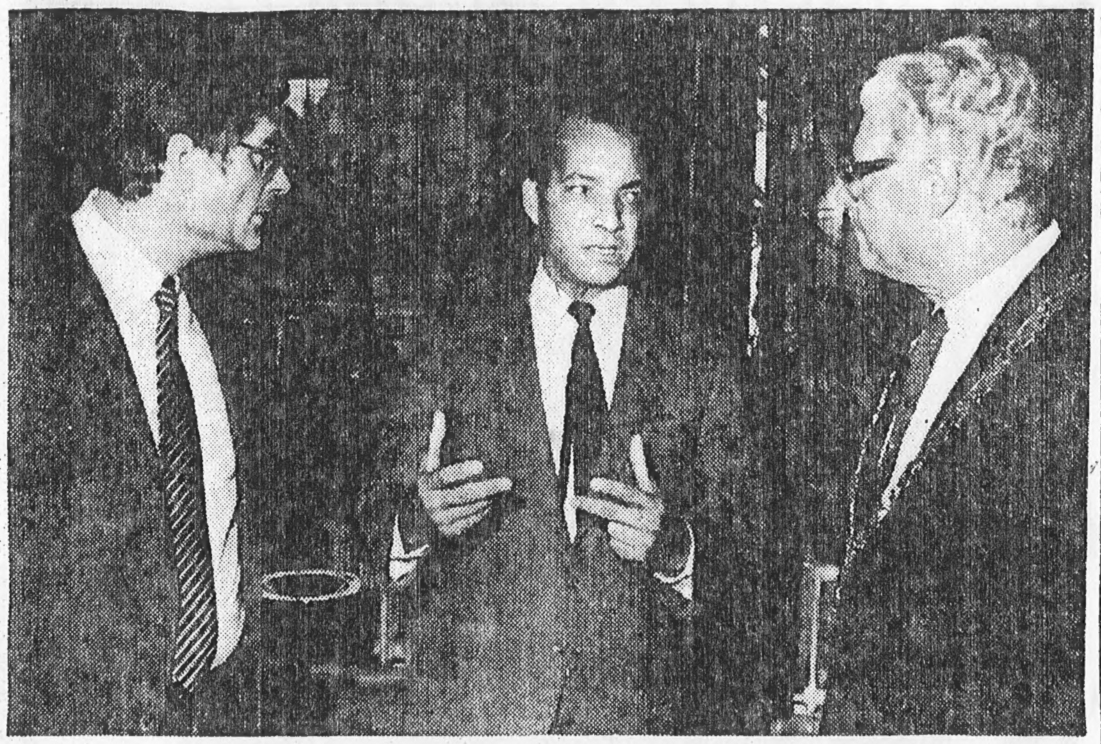
Als speciale gasten tijdens de middag waren aanwezig de Minister van Ontwikkelingssamenwerking van de Nederlandse Antillen, de heer L.A.I. Chance en de adviseurs die hem tijdens zijn werkbezoek aan Nederland hebben vergezeld.

Ook het 2de Kamerlid mw. Wijnie Jabaai, die ongetwijfeld de motor achter de pogingen om Dordrecht en Willemstad nader bij elkaar te brengen is, was op de voorlichgingsmiddag present. Mevrouw Jabaai heeft ook in samenwerking met het Dordtse restaurant "Bellevue" een zeer geslaagde Antillenavond, kompleet met Antilliaanse muziek en een Antilliaans menu verzorgd.

Forum

Na de AV-presentatie vond er een forumdiscussie plaats. Het panel werd gevormd door Gevolmachtigd Minister de Castro, de Wethouder voor Economische Zaken van Dordrecht, de heer G. Hovius, belastingjurist Walboom en het Hoofd van de Afdeling Economische Zaken van het Antillenhuis, de heer Jacque

Vervolg voorlichting Dordrecht

DORDRECHT - Gevolmachtigde Minister drs. Marco J. de Castro (midden) in gesprek met (rechts) de Burgemeester van Dordrecht, de heer Jan van Zuuren en (links) de heer F.W.J. Wittkampf, Export consulent van de Kamer van Koophandel voor Dordrecht en omstreken.

Hermelijn. Enkele zeer interessante vragen werden door de aanwezigen aan het forum gesteld.

Aan het einde van de middag bood de Gevolmachtigd Minister in de foyer van het stadskantoor hapjes en drankjes in Antilliaanse stijl aan. Panvibe virtuoos Vio Walroud, verzorgde op onnavolgbare wijze de achtergrondmuziek.

Exposities

Naast de Sticusa-fototentoonstelling, die vanaf 26 september j.l. in de hal van het stadskantoor was opgesteld, was er ook een informatie tafel met tal van brochures over de Nederlandse Antillen, waaronder uiteraard ook toeristische folders.

In twee galerieën in de stad Dordrecht werden er bovendien twee exposities van werken van een 7-tal in Nederland woonachtige Antilliaanse kunstenaars gehouden. Op zaterdag, 1 oktober j.l. werden, met een tussenpoze van 2 uur, beide exposities door Gevolmachtigde Minister De Castro geopend. De opkomst was bijzonder goed.

Reisburo's

Om ook de Antillen meer bekendheid te geven als vakantiebestemming werd in samenwerking met een 6-tal reisburo's te Dordrecht door middel van posters, vlaggetjes e.a. materiaal de aandacht gevestigd op de Antilliaanse eilanden.

Zowel de lokale pers als enkele landelijke bladen hebben aan de gebeurtenissen in Dordrecht veel aandacht geschonken.

Donderdag 13 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHEN

*** Binnenkort krijgen we hier op Curacao een optreden van "The Sherman Brothers". Nadat de zanger Tony Sherman eerder een goede indruk hier heeft achtergelaten, zal hij weer hier optreden, maar deze keer met de fantastische zanggroep "The Sherman Brothers" bestaande uit de gebroeders Sherman. De muziekgroep is bezig met een tournee in Spanje, waar ze momenteel veel sukses boeken. Ook werd een nieuwe LP van hen uitgegeven door de platenfirma "Warner Brothers".

Eind oktober zullen ze hier op Curacao optreden en wel in het Centro Pro Arte. Dit zal op woensdag 26 oktober plaatsvinden. Aanvang om 20.30 uur. De kaarten kosten NAf. 20,-- per persoon en zijn verkrijgbaar bij alle boekhandels. De zanggroep "Sherman Brothers" wordt begeleid door dezelfde muziekgroep die Tony Sherman en Dhaddy Brokke heeft begeleid, onder leiding van Rudy Emerenciana. De "Sherman Brothers" zullen volgende week arriveren.

pag 1

WILLEM BREUKER IN PLAZA SIMON

WILLEMSTAD- Het Willem Breuker Kollektief speelde gisteravond op Plaza Simon de sterren van de hemel. De jonge musici lieten het opgekomen publiek genieten van hun enorme vaardigheid in de moderne progressieve muziek. Hoewel allen klassiek geschoold op een conservatorium, springen de leden van het kollektief af en toe uit de band door avant-garde muziek uit hun instrumenten te blazen. Vooral Willem Breuker toonde zich een meester op diverse instrumenten. Vanavond treden ze op in de recreatiezaal van de UNA

BALLET IN CPA

WILLEMSTAD - Het uit Caracas afkomstige "Ballet Contemporáneo De Cámara" komt naar Curaçao met een volkomen nieuw programma. Daarbij is zelfs een première. Het eerste nummer: "Sueños al amanecer" wordt hier ten doop gehouden. Ook Romeo y Julieta werd in de Antillen nog niet eerder gedanst. De groep trad op 11 oktober in Aruba op. Het gezelschap wordt hier gebracht door de Curaçaosche Kunstkring en de "Ciclo Bolivariano" en staat onder de artistieke leiding van Maria Eugenia Barrios. De voorstelling vindt hier morgen vrijdag 14 oktober om 20.30 p.m. in Centro Pro Arte plaats.

Donderdag 13 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

WILLEMSTAD - Het in 1974 opgerichte Willem Breuker Kollektief trad gisteravond op de Campus van de Universiteit. Het was een formidabel concert. Een genuanceerde muziek, zeer eigentijds vol nostalgische momenten. Een staalkaart-collage van stijlen werd ten gehore gebracht. Niet alleen met een virtuoos gemak qua instrumentbeheersing, maar ook met een diepe overtuigende muzikaliteit die alle tien leden van het Kollektief gemeen hebben. Van uiterlijk virtuosendom is geen sprake; ook niet tijdens de intermezzi vol sprankelende humor. Er is terechte kritiek op jazz-misstanden uit alle tijden, echter zo zonder rancune verpakt, dat een blij gevoel overblijft van het pure plezier hebben in muziekmaken. We worden als luisteraars steeds op het verkeerde oor gezet; geen dogma mag beklijven, zodat een vrijheid wordt gecreëerd door het gezamenlijke Kollektief die inspirerend en hartverwarmend overkomt. Op een intellectueel niveau (dat wel) wordt de jazz plus zijn randgebieden met een uiterste precisie in de tang genomen, zoals Victor Borge of de clown Grock hun publiek wisten te bespelen. Het op elkaar zijn afgestemd en de bereidheid zich ten volle te geven zijn voorbeeldig bij het Kollektief.

Tijdens de humorvolle inlassen treft niet alleen de compositie maar tevens de klankkleur van de orkesten die geparodieerd worden. Het ensemblewerk is zonder gemodder, van een stringent staccato en van een overrompelende helderheid, kenmerkend tevens voor Breukers compositorische inbreng. Naast de instrumentale beheersing valt de ademtechniek op. Dit alles te vergelijken met de calligrafieën van de oude Zenmeesters, waarbij de grootste vrijheid en de grootste discipline hand in hand gingen. Wat meer te zeggen dan dat: Andy Altenfelder, trompet, Willem Breuker, Sax, clarinet, Arjen Gorter, bas, André Goudbeek altsax Bernard Hunnekink, trombone Henk de Jonge, toetsen, Maarten van Norden, tenorsax Boy Raaymakers, trompet en Rob Verdurmen op slagwerk hun gehoor van begin tot einde ademloos wisten te boeien.

Donderdag 13 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

******* *De muziekgroep SUMEDAD "HH" uit Aruba, boekt op het moment groot sukses op Aruba. De groep bestaat uit musici beneden de 30 jaar. Alleen de dirigent is ouder. Deze groep treedt op feesten en shows op. De laatste tijd doen de Arubaanse muziekgroepen hun best de top te bereiken. Waarschijnlijk krijgen we binnenkort een optreden van SUMEDAD "H" hier op Curacao. Dit zal misschien eind van deze maand worden, samen met de bekende muziekgroep Doble R.*

→ foto 2.0.2.

Vrijdag 14 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

AGUINALDOS LUIDEN WINTER IN

WILLEMSTAD- In het vakbondspaleis SSK aan de Rijkseenheidsboulevard kon gisteravond worden kennis gemaakt met de Aguinaldos-groep 'Menuditas de Navidad'.

Zoals in andere streken van onze aardbol de lente wordt aangekondigd door sneeuwklokjes en crocusjes, zo komen de aguinaldos-groepen op Curaçao de winter inluiden.

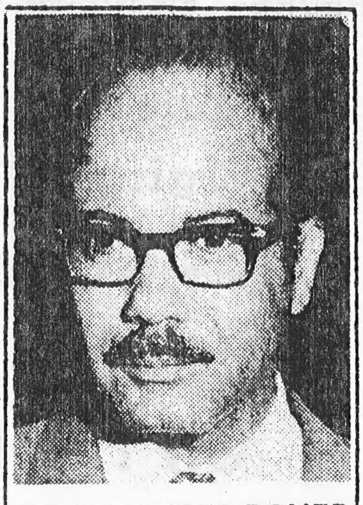
Voor we het weten is het weer december met al zijn verplichte nummertjes van Sinterklaas, want dat heeft Ronnie Casseres nog niet verboden, Kerstmis met ham, kalkoen en misschien ook nog een kerkgang en dan het vuurwerk van Oudjaarsavond. De groep Menuditas de Navidad bestaat alweer 3 jaar en stelde zich gisteravond aan het publiek voor.

De echte eindejaarsstemming ontbrak gisteravond nog, maar de vertoning was als geheel toch wel geslaagd.

"Er zal inhoud moeten worden gegeven aan de konklusies van de RTC"

RENE ROMER VANMORGEN DOOR KONINGIN BEEDIGD ALS GOUVERNEUR N.A.

WILLEMSTAD- "Ik beschouw het als een eervolle benoeming, maar ik ben me ervan bewust dat het een moeilijke positie is, zowel gezien de sociaal-economische problemen als met het oog op de voorbereiding van de wijziging van de staatkundige struktuur van de Nederlandse Antillen". Dat zegt de nieuwe Antilliaanse Gouverneur, Prof. R.A. Römer. De 54-jarige Römer is vanmorgen op Paleis Huis ten Bosch beedigd door Koningin Beatrix. Hij is de opvolger van Drs. B.M. Leito die zijn ambt op 1 oktober na 13 jaar zijn ambt neerlegde,

GOUVERNEUR ROMER

Dr. Romer zal waarschijnlijk de laatste Gouverneur zijn van de Antillen van de zes eilanden. Volgens de afspraken van de Ronde Tafel Conferentie (RTC) krijgt Aruba in 1986 een Aparte Status binnen het Koninkrijk. Dat betekent dat Aruba een eigen Gouverneur krijgt. De nieuwe Gouverneur onderstreept dat nu inhoud zal moeten worden gegeven aan de konklusies van de RTC. "Dat zijn geen zaken die één twee drie geregeld kunnen worden", aldus Römer.

Römer kent de Antillen door en door vooral door studie en de talrijke maatschappelijke funkties die hij heeft bekleed. Hij was tot zijn benoeming Rector-Magnificus van de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Van 1959 tot 1974 was hij Hoofd van het Bureau van Cultuur en Opvoeding. Hij doceerde sociologie aan de Antilliaanse Universiteit en trad op als gastdocent in de Caribische regio. Römers dissertatie "Een volk op weg", waarop hij in 1977 in Leiden promoveerde, is een sociologisch-historische studie van de Curacaose samenleving.

Prof. Römer is als Gouverneur van de Antillen de vertegenwoordiger van de Koninkrijksregering. Hij is ook Voorzitter van de Raad van Advies, de Antilliaanse Raad van State. Het Gouverneurschap is geen funktie met politieke bevoegdheden. De Gouverneur is alleen in naam Hoofd van de Antilliaanse Regering.

CURRICULUM VITAE

De heer René Antonio Römer werd op 2 juli 1929 op Curacao geboren. Hij is gehuwd met Jacqueline Römer de Vreeze uit welk huwelijk 3 kinderen geboren zijn.

Opleiding

Lager onderw. en MULO St. Thomas College Curacao. HBS-B Peter Stuyvesant College Curacao, Universitair onderwijs. Technische Hogeschool, Delft (scheik. niet afgemaakt) 1949-1951, Kandidaats Pol. & Soc. Wetensch., Nijmegen 1953, Candidaats Soc. Wetensch., Nijmegen 1954, Doctoraal Sociologie (cum laude) Nijmegen 1956, Gepromoveerd: Leiden (22 juni) 1977.

Professionele Carriere

Onderzoek Kinderbescherming in Rijks-Provinciaal en Gemeentelijk verband in Nederland in opdracht van de Antilliaanse Regering. Rapport uitgebracht 1957, Bureau Justitiële Jeugdzorg 1957-1959, Hoofd Dep. v. Cultuur en Opvoeding 1959-1974, Docent Sociologie van het Caribisch Gebied, Hogeschool van de Nederlandse Antillen 1974-1981, Rector Hogeschool van de Ned. Antillen 1975-1976, Gastdocent Interuniversitaire opleiding voor doctoraal specialisatie: Sociologie van het Caribisch Gebied, Leiden/Utrecht 1975, Gastdocent Estudios de Post Grado, Universidad de Merida, Venezuela 1981 Hoogleraar Sociologie van het Car. Gebied Universiteit van de Ned. Antillen 1981.

Speciale opdrachten

Lid Koninkrijksdelegatie Wereldconferentie voor Social Welfare (Verenigde Naties), New York 1968, Voorzitter Commissie 30 mei 1969, Lid Koninkrijksdelegatie Unesco, Parijs 1970, Lid Delegatie Unesco-Conferentie over Onderwijs, Wetenschappen en Technologie Caracas 1971, Lid Adviesraad voor Culturele Samenwerking (Voorzitter Antilliaanse sektie) 1970 - heden, Lid Koninkrijks Commissie 1971-1975, Lid Gemengde Ned. Antilliaanse-Nederlandse Commissie Integrale Planning (Voorzitter Antilliaanse sektie) 1977-1979, Lid Koninkrijks Werkgroep (Commissie Biesheuvel) 1978-1980, Lid Landsdelegatie RTC 1981

Vervolg beediging Römer

Andere funkties

Voorzitter Marien Biologisch Instituut, Voorzitter Stichting Nationale Parken, Nederlandse Antillen, Voorzitter Adviescommissie Gouvernements, Opvoedings Gesticht, Commissaris Antilliaanse Televisie Maatschappij, Bestuurslid Alex Curiel Fonds.

Publikaties

1. Youth in Curacao: Three Sociological Studies, 1962, 2. Korsow: Een Sociologische Interpretatie van een Caribisch Eiland, 1981 (5e druk), 3. Naar de voltooiing van de emancipatie: Beschouwingen naar aanleiding van het verschijnsel 30 mei, 1974. 4. Cultureel Mozaiek van de Nederlandse Antillen (hoofdredakteur) 1977.

5. Lustrum van een Ideaal, Opstellen ter gelegenheid van het eerste lustrum van de Hogeschool van de Nederlandse Antillen, (mede-redakteur) 1977, 6. Family and Kinship in Middle America and the Caribbean, co-editor, 1978, 7. Een volk op weg, Zutphen, 1979, enz.

Onderscheidingen

Officier in de orde van Francisco de Miranda (1975). Officier in de orde van Oranje Nassau (1977), Banda de Honor, Orden Andres Bello (1982). Officier in de Kroonorde van Belgie.

Vrijdag 14 oktober 1983
BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Voorstel Mr. Mito Croes tot wijziging Staatsregeling

Geen voorafgaand toezicht op inhoud tv- en radio-uitzendingen

ORANJESTAD - Mr. A.G. "Mito" Croes, statenlid voor de AVP, heeft gisteren een ontwerp Landsverordening bij de Staten ingediend tot wijziging van de Staatsregeling, waarbij aan artikel 8 een nieuw lid wordt toegevoegd inhoudende dat er geen voorafgaand toezicht meer is op de inhoud van radio- of televisieuitzendingen. In de memorie van toelichting zegt mr. Mito Croes ondermeer dat de vrijheid om gedachten en gevoelens te openbaren gezien kan worden als een van de klassieke grondrechten.

De Staatsregeling van de Nederlandse Antillen kent in artikel 8 een erkenning van dit recht, in die zin dat preventieve censuur voor wat betreft drukpers wordt uitgesloten. Preventieve censuur behelst een bijzondere vorm van overheidstoezicht, waarbij verlof tot publicatie afhankelijk wordt gesteld van de inhoud van de meningsuiting.

Alhoewel in de loop van de tijd een ontwikkeling is te zien waarbij de Hoge Raad het begrip "drukpers" belangrijk heeft uitgebreid, dient opgemerkt te worden dat ondanks deze extensieve interpretatie het begrip "drukpers", zoals opgenomen in artikel 8 van onze Staatsregeling, slechts betrekking heeft op één specifiek communicatiemiddel. Dit moge historisch verklaarbaar zijn, doch niet ontkend kan worden, dat in de huidige Antilliaanse omstandigheden het onbevredigend is dat andere zeer belangrijke communicatiemedia, zoals radio en televisie, niet krachtens een bepaling in de Staatsregeling gevrijwaard zijn van een voorafgaand overheidstoezicht voor wat betreft de inhoud van hun uit te zenden programma's. Dat op de Antillen de maatschappelijke functie van radio en televisie, met name voor wat betreft de opinievorming, uiterst belangrijk is behoeft geen nader betoog.

Gezien vorenstaande is het onbevredigend dat - zoals dit op dit ogenblik in de Staatsregeling het geval is - onderscheid wordt gemaakt tussen meningsuiting door middel van drukpers enerzijds en radio en televisie anderzijds. Het onderhavig ontwerp beoogt deze discrepantie weg te nemen door ook voor wat betreft radio en televisie voorafgaand overheidstoezicht op de inhoud van de uitzendingen uit te sluiten.

Wettelijke voorzieningen blijven uiteraard wel noodzakelijk teneinde de zendmogelijkheden te reguleren in die zin dat een vergunningsstelsel gehanteerd kan worden, mede in verband met het toekennen van golflengten, hetgeen van overheidswege geschiedt. De mogelijkheid van het stellen van wettelijke regels met betrekking tot radio en televisie wordt dan ook in het onderhavig ontwerp expliciet genoemd.

Dat preventieve censuur waar het radio en televisie betreft wordt afgeschaft, laat onverlet die wettelijke bepalingen die grenzen stellen ten aanzien van elke vorm van meningsuiting; de mogelijkheid van optreden achteraf tegen hen die misbruik maken van het recht van meningsuiting is essentieel, onder meer ook voor de bescherming van de fundamentele rechten van anderen.

Maandag 17 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

Koelbloedig optreden presentatrice Gina Salsbach

Blikseminslag richt bij Radio Korsou FM enorme schade aan

WILLEMSTAD - De enorme donderbui, gepaard gaande met bliksemschichten, die verschillende delen van ons eiland de afgelopen uren grote wateroverlast bezorgde, zorgde ook voor enorme schade bij het zendstation van Radio Korsou FM aan de Bataljonsweg.

De studio-antennes werden vernield en het dak van de studio scheurde. Op dat moment bevond Gina Salsbach zich in de studio, waar zij haar programma "Romantic Corner" presenteerde. Voordat de volledige stortvloed van het dak tijd had alle kostbare apparatuur in de studio onder water te zetten en onbruikbaar te maken, had zij de tegenwoordigheid van geest, om met zoveel mogelijk plastic zakken te trachten, de apparatuur zoveel mogelijk af te dekken. Waarna zij nog heel beleefd de luisteraars om verontschuldiging vroeg voor het stoppen van de uitzending.

Na het uitschakelen van de stroom, werd begonnen met het "evacueren" van platen, banden, spots en vloerbedekking uit de onbruikbaar geworden studio.

Inmiddels hadden mensen van Radio Holland Caribbean en Antem zeilen gespannen en werd gewerkt aan een noodoplossing. Luisteraars belden op, om hun spijt te betuigen, wat in de gegeven situatie hartverwarmend overkwam. Na niet al te lange tijd konden de uitzendingen zij het onder provisorische omstandigheden hervat worden. Hoe groot de schade is valt nog niet te schatten, zeker is dat het in de duizenden guldens zal lopen.

Zaterdag 15 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

EXPERT PAPIAMEN. OP ARUBA

ORANJESTAD Eergisteren arriveerde op Aruba de Amerikaanse professor Dr. Peter Fodale, hoogleraar aan de afdeling linguistiek van de Universiteit van Michigan in Detroit.

Bij aankomst werd hij verwelkomd door Ronny Koolman, Hoofd Afdeling Onderwijszaken, en de functionarissen Roberto Martis en Emil Herde. In de VIP-room van de luchthaven had hij een eerste onderhoud met algemeen adviseur Betico Croes. Doel van het bezoek van Professor Fodale aan Aruba is na te gaan in welke vorm hij technische bijstand kan verlenen aan het Bestuurscollege bij de planning van de invoering van het Papiamento in het onderwijs, waaronder ook vallen de ontwikkeling van een grammatica en een vocabulaire.

Hij heeft uitgebreide wete- schappelijke studies verricht ov creoolse talen en werken gep bliceerd over het Papiament Standard English en Sranan Tongo. Professor Fodale is de samensteller van "A grammar of Papiamento", dat eind 1984 in de Verenigde Staten zal worden gepubliceerd.

PREMIERE OUVERTURE SIMON BOLIVAR

VILLEMSTAD.- Een groot muziekstuk voor orkest te komponeren lat moet beantwoorden deels aan de wensen van het publiek in de- e tijd en aan de eisen die door de muziek gesteld worden is voorvaar geen makkelijke opgave. Afgezien van het feit dat komponeren voor orkestrale bezetting zeker niet lichtzinnig opgevat moet worden en zeker niet te vergelijken is met het schrijven van muziek voor al- erhande populaire samenstelling heeft Ramon Williams toch geprobeerd met deze ouverture, zijn derde stuk voor orkest, tegemoet te komen aan de wensen van een zo groot mogelijk publiek.

Hoe het allemaal gegaan is met le Ouverture Simon Bolivar. Het verzoek om iets te komponeren voor harmonie bezet- ing t.g.v. de 200ste geboorte- lag van de vrijheidsstrijder Simon Bolivar kwam van frater Hubertus Walters in oktober van het vorig jaar, nu dus precies 1 aar geleden. Ramon was toen net gevraagd als dirigent van de Vincentius Harmonie.

Dat het een ouverture zou worden, kon Ramon in de verste verten niet vermoeden, het kon net zo goed een muzikale bloemlezing worden, vertelt hij.

Eerst wilde hij een Symfonisch gedicht komponeren naar het model van Moessorgsky's schilderijententoonstelling of 'Die Moldau" van Smetana, naar er waren geen strijkers en luiters voor op handen in het harmonie orkest, dus kon daaraan niet voldaan worden, nu niet althans, want inmiddels wordt et stuk bewerkt voor Symfonische bezetting met een groot assortiment slagwerk.

Het was ruin 4 maanden proberen een beeld te vormen van le persoon Simon Bolivar door e lezen over het leven van de Venezolaanse held, korte aantekeningen te maken, wat voor em als komponist belangrijk vas, expliciet erbij vermeld, vant wat voor hem belangrijk s hoeft voor een ander nog niet elangrijk te zijn.

Alvorens een noot op papier vordt gezet moet de komponist eeds een innerlijke klankvoortelling hebben van het totale tuk. In dit geval dus 25 minuten nuziek, waarbij ook bedoeld vordt de opéénvolging van akoorden, spanningsmomenten, orm, en vooral de verdeling ver diverse instrumenten. Pas ls dit beeld gerijpt is kan met noteren begonnen worden en aarna het daadwerkelijk tot linken brengen.

Na Karnaval begon het proces pas echt te rijpen en sinds februari was de opzet de struktuur van de kompositie klaar. De innerlijke klankvoorstelling was niet helemaal rond, want het probleem begon echt bij de gedachte; "Hoe kan ik Simon Bolivar als mens tussen andere mensen in zijn tijd muzikaal plaatsen". Het enige aanknopingspunt was het zoeken naar innerlijke rust die identiek is aan de levensgeschiedenis van de meeste vrijheidsstrijders. Als een rode draad loopt ook door de hele kompositie het op zoek gaan naar die rust en vrede die pas bereikt zal worden als het grote ideaal bereikt is n.l. één natie, één Latijns-Amerika. Aangezien dit ideaal helaas niet verwezenlijkt is, is ook in deze kompositie die rust en vrede niet te vinden.

Het stuk bestaat uit twee delen :
A. Simon Bolivar als vrijheidsstrijder. B. Simon Bolivar, lotgebonden en één met zijn volk.

In het eerste gedeelte is een bolero verwerkt, vanwege de relatie die de jonge Simon met het oude Spanje had, het oorlogsgeweld in " La Violencia", om later te zegevieren in de overwinningsmars " El Triumfo" en tenslotte een eerbetoon aan de gevallene en aan de historische banden met de Antillen.

De verwerkte volksliederen van Venezuela en de Antillen zijn daarom in dit deel te horen.

Het tweede deel van de ouverture bestaat uit een Suite waarin verwerkt zijn een Mariachi, om het Latijnsamerikaanse te benadrukken; het stuk is afwisselend solo in kwartetstijl en Tuti, vervolgens een danza, om de vriendschap met Luis Brion te benadrukken en tenslotte een joropo om aan te tonen dat Simon Bolivar een Venezolaan was.

De harmonie Sint Vincentius is sinds maart gestart met de repetitie's voor de uitvoering van deze ouverture en het is nu zover dat deze komposi-

tie aan de Antilliaanse en Venezolaanse gemeenschap kan worden gepresenteerd en wel op 22 oktober aanstaande om 20.30 uur op het fortplein.

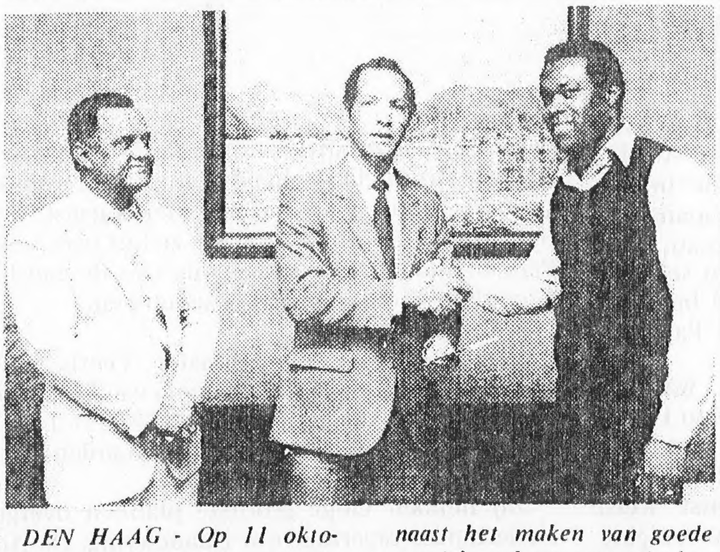
In het voorprogramma zal de vokale groep Nos Sentimentu enkele Antilliaanse en Caraibische nummers ten gehore brengen die ook door Ramon bewerkt zijn voor koor. Deze avond zal ook in het teken staan van het één-jarig bestaan van het koor Nos Sintimentu en het feit dat hij 1 jaar geleden gevraagd werd de funktie van dirigent van de Sint Vincentius Harmonie op zich te nemen.

Afgezien van het feit dat het instrumentarium van de Harmonie dringend aan vernieuwing toe is en er maar 1 keer per week gerepeteerd kon worden, terwijl er veel veteranen in het orkest zitten, zelfs een 80 jarige solo-clarinettist, is niets nagelaten om de weerklank van het orkest met deze beperkte middelen te laten beantwoorden aan de eisen van deze ouverture.

Kaarten voor deze luisterrijke avond zijn verkrijgbaar bij de bekende boekhandels, tegen de prijs van Naf. 5,--.

Donderdag 20 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

DEN HAAG - Op 11 oktober j.l. heeft de op St. Maarten geboren Antilliaan, de heer Marius Richardson, een grammofoonplaat aangeboden aan de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen, drs. Marco J. de Castro. De heer Richardson is de leider van de Antilliaanse Steelband "High Chaparral" uit Utrecht. "High Chaparral" is zeer bekend in Nederland waar men regelmatig optreedt, niet alleen op Antilliaanse feesten maar ook voor evenementen die door Nederlanders worden georganiseerd. Deze steelband is meerdere malen voor de Nederlandse radio en televisie opgetreden. De band bestaat sinds 1965 en telt 8 leden, die naast het maken van goede muziek, ook een normale dagtaak hebben. Op de A-kant van de plaat (33rpm, single) staat het nummer "Gezellig met elkaar" en op de B-kant 'Carnaval met High Chaparral". De heer Marius Richardson is tevens coördinator van het Caribbean carnival Committee dat in de afgelopen twee jaar het Carnavalsfeest in Nederland heeft georganiseerd. Gedeputeerde Jules C. Eisden, die op werkbezoek in Nederland verbleef, was ook bij de overhandiging aanwezig. De foto: v.l.n.r. Gedeputeerde Jules C. Eisden, Gevolmachtigde Minister drs. Marco J. de Castro en de heer Marius Richardson van High Chaparral.

Woensdag 19 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHTEN

BEKENDE NED. FOTOGRAAF HOUDT LEZING IN UNA

WILLEMSTAD - De bekende Nederlandse fotograaf Ralf Prins geeft op zaterdagmiddag 20 oktober 1983 van 16.00 uur tot 19.00 uur in de aula van de Universiteit een lezing met dia's over fotografie. Ralf Prins is teeds bereid om na de lezing amateur-fotografen met adviezen bij te staan. Breng Uw foto's mee. De toegang is gratis.

Vrijdag 21 oktober 1983

BEURS- EN NIEUWSBERICHEN

WILLEMSTAD -Teneinde het Curacaose volk te bewegen aktiever deel te nemen aan Kulturele Manifestaties, zijn enkele leden van de Sektie Kultuur en kontaktpersonen van Curacaose Koren op 19 oktober om 20.00 uur in vergadering bijeengekomen. Gesproken werd over de mogelijkheden om een soort 'bond' voor Koren op te richten. Op bijgaande foto het moment waarop Pacheco Domacasse, hoofd van de Sektie Kultuur, de aanwezigen toespreekt.

"REAL ACADEMIA"

In het verleden heeft wijlen het statenlid Benjamin Philip Römer voorgesteld in de Antillen een "Real Academia Papiamentu " op te richten ongeveer zoals de in Madrid zetelende "Real Academia de la idioma española." Römer dacht zeker niet aan een ambtelijk bureau, daar was hij te praktisch voor. Hij dacht meer aan een soort commissie van deskundigen die door de overheid belast werd met het vastleggen van normen voor het Papiaments.

Het eerste symposium over het Papiaments was een initiatief van de Ministers Isaac Debrot en Ernesto Petrona en werd door drs. Rene Römer van het bureau voor Cultuur en Opvoeding georganiseerd in het Flamboyant Hotel op Curacao. Na afloop van deze bijeenkomst werd onder andere op initiatief van Prof Rona een vereniging opgericht voor het bestuderen van het Papiaments. Drs. Raul Römer werd tot voorzitter gekozen . Twee ambtenaren van het Bureau voor Cultuur en Opvoeding één op Aruba en één op Curaçao namen ook zitting in het bestuur als liaison met dit bureau.

Enige jaren later benoemde Minister Mw. Faustina Frank naast voormelde opzet, de heer Todd Dandaré op een soort taalbureau op Aruba. Het was niet duidelijk waarom deze zaken gescheiden werden gehouden of wat de taakopdracht van de heer Dandaré was. Weer enige jaren later werd er op Curacao wederom de IPEP opgericht: "Instituto pa Estudio di Papiamentu" Oorspronkelijk nam de heer Enrique Goilo, geheel op eigen initiatief en voor eigen rekening, deel aan vergaderingen van het Internationaal Linguistisch Instituut. Hij had ook de nodige kontakten opgebouwd.

Ergens heeft het Bureau voor Cultuur en Opvoeding ingezien dat zulke kontakten meer geinstitutioneerd dienden te zijn. Op twee congressen, die van Rio Piedras en die van Mexico werden de Antillen vertegenwoordigd door de heren Goilo,, drs. Silvio Jonis, Gregorio Tromp en Oswald Specht.

Gedurende het bestaan van het kabinet-Martina heeft de Minister van Onderwijs een poging gedaan de portefeuille van Cultuur en Opvoeding uit te hollen. Zo heeft men de zaken van het Papiaments, die duidelijk bij Cultuur en Opvoeding hoorden naar Onderwijs overgeheveld. Er ontstond een Taalbureau met dependances op Curacao, Aruba en Sint Maarten. Het kan niet op. Het is wederom niet erg duidelijk wat de taakopdracht is van dit bureau maar het zit er naar uit dat men daar enige fantastische plannen in voorbereiding heeft.

In het Handelsblad van maandag 19 september 1983 lezen wij dat het Talenbureau de instantie is die zich beijvert om het Papiaments te officialiseren en dat dit Martinus Arion. Er zijn mensen die de Nederlandse pers zien als iets dat zo ver van de Antillen staat dat de gemiddelde Antilliaan geen kennis neemt van wat men tegenover Nederlandse journalisten uitkraamt. Zo laat Paul Aalbers de heer Arion glimlachend opmerken: "Ach een gesjeesde student of een bokser wordt hier al gauw hoofdredacteur dus ze weten echt niet waar ze het over hebben als ze het Papiamentu als een bedreiging van de aansluiting met het Nederlandse cultuurgoed beschouwen."

Wat is de realiteit. Minister Veeris en zijn Adviseur Arion hebben de echte kenners van het Papiaments: Enrique Goilo, Antoine Maduro, Hubert (Lio) Bo i en Nicolaas opzij gezet. De zaak is in handen gekomen van enige Nederlandici en leraren Spaans.

Zij hebben enige grootste plannen overgelegd aan de Nederlandse regering voor financiering. De Adviesraad voor Culturele Samenwerking tussen de Landen van het Koninkrijk was niet zo onder de indruk van deze fantastische plannen en Minister Jan de Koning evenmin. Zij leken fantastisch en onuitvoerbaar. Zij leken meer wat op Curacao genoemd wordt " un bari sin bom". De Adviesraad vroeg het advies van drs. Jorge Labadie Soliano, een kenner van het Papiaments die les geeft aan Universiteit van Leiden. Het schijnt dat deze Labadie ook niet achter over viel van de plannan van Arion cum suis.....

Minister Veeris ging een soort oorlog aan met de Adviesraad. Nu moet men zijn tegenstander eerst kennen voordat men een oorlog aangaat. Mensen als Dr. Velinga Rene Römer en Felipito Tromp schikken niet over een Antilliaanse Minister , hoe boos hij ook mag zijn.

De vraag is wie de gesjeesde studenten zijn en de boksers die Arion het leven moeilijk maken. Mevrouw drs. Middelkamp Eustatia zal het wel niet zien zijn want zij heeft er geen twaalf jaar over gedaan over een studie Nederlands. Jorge Labadie zal het ook wel niet zijn want die geeft al les aan de Universiteit en wel "by choice and not by chance"' De Antilliaanse hoofdredakteuren maken Arion het leven zuur. Als de officialisering van het Papiaments van Frank Martinus Arion moet komen het zeer lang op zich laten wachten. De zaak is een aangelegenheid van degenen die in staat zijn zich in die taal uit te drukken en ook de moeite nemen in die taal te schrijven.

Het wordt tijd dat de Minister van Cultuur en opvoeding Mw. Margo Croes die het kabinet-Martina op de been houdt, eens in deze zaak gaat duiken en deze aangelegenheid terug eist;

Laat de Minister van Onderwijs zich gaan bemoeien met het onderwijs. Daar is werk genoeg.. De heer Edsel Jesurun, die Hoofd is van het Bureau voor Cultuur en Opvoeding, en veel meer van het Papiaments afweet als menig Neerlandicus zou ook eens een keer van zich kunnen laten horen . Hij hoeft echt niet lijdelijk toe te zien dat zijn bureau onder hem uit leeggehaald wordt.

ORANJESTAD - De kunstenares Di Ming Chang, wier schilderijen men dezer dagen in Cas di Cultura kan bewonderen, werd geboren in China. Reeds op zesjarige leeftijd reisde zij met het gezin mee naar Nederland, waar haar vader ambassadeur was voor het oude China. Toen Mao aan de macht kwam kon de familie Chang niet meer terug. Zij werden als politieke vluchtelingen gezien. In 1951 verhuisde het gezin naar Curaçao, waar Di Ming ook naar school ging. Na de Middelbare school te hebben doorlopen, vertrok Di Ming naar Nederland alwaar zij de opleiding reklame tekenen en modeontwerpen volgde. Zij kon echter haar draai niet vinden en besloot op aandringen van haar vader, die ook kunstenaar is --alhoewel de 80 reeds gepasseerd calligrafeert hij nog elke dag-- voor vier jaar naar Taiwan te gaan, waar zij niet alleen de techniek leert maar ook beter ging beseffen door welke invloeden haar werk gekenmerkt wordt. Haar eerste tentoonstelling in november 1979 in het gebouw van het Cultureel Centrum Curaçao aan de Koninginnelaan, Emmastad, Curaçao, was een ode aan de Chinese cultuur en levenswijze. Haar tweede tentoonstelling, welke plaats vond in het Curacaosch Museum, is een lofzang op de schoonheid van het Curacaosch landschap. De beschouwing van de natuur als openbaring van Gods scheppingsmacht. Voor haar expositie te houden in Cas di Cultura op Aruba liet ze zich meer boeien door de Antilliaanse flora en fauna, vooral vogels. De schilderijen van Di Ming Chang geexposeerd in Cas di Cultura zijn te bezichtigen van 17 oktober-23 oktober. Op de foto een aantal bezoekers en in de inzet Di Ming Chang.

Op St. Maarten:

Kinderboekenweek beantwoordde goed aan thema

(van onze korrespondente)

PHILIPSBURG - De 8e kinderboekenweek onder het thema: "Picture your world through a book", , kan een sukses genoemd worden. Aan drama workshops en andere aktiviteiten werd volop meegedaan, terwijl naast schoolkinderen ook vele ouders en toeristen de aan de boekenweek verbonden tentoonstelling in de Pegleg building bezochten.

Tentoonstelling

Bezoekers aan de expositie konden naast een dia collage, tentoongestelde boeken en door schoolkinderen gemaakte tekeningen, ook eigengemaakte kijkdozen bezichtigen.

Voor de volwassenen bracht dit weer herinneringen op aan bestede uurtjes in eigen jeugd. Er waren schitterende kijkdozen, compleet met verlichting over allerlei onderwerpen te bewonderen. Voor de jury een moeilijke taak om de prijswinnaartjes aan te wijzen!

2.0.2.

Vervolg Kinderboekenweek

Boekenkrant en boek

Geselecteerde gedichtjes, tekeningen en verhaaltjes onder het thema van dit jaar waren in de kinderboekenkrant afgedrukt. De kranteninhoud was niet alleen voor de kinderen erg leuk en informatief, maar omvatte ook een duidelijke boodschap aan volwassenen over hetgeen in hun nageslacht omgaat en op welke wijze ze de ouderen willen laten participeren in het samenwerken aan een betere leefbare wereld.

Het volgende gedichtje van Pearla, leerlinge van de 6e klas der Oranjeschool, "My World" spreekt voor zichzelf:

My world.
To me the world is
more than
I can express for every
one needs
each other and that's the best
for we learn
to love and get along in
unity and 'n peace
so when ever you think
of the world
we live in think of unity
and peace

Een boekje, dat in ieders boekenkast en schoolbibliotheek aanwezig behoort te zijn is het voor deze boekenweek uitgegeven: "Nature I love you".

Dit goed verzorgde boekwerkje omvat gedichtjes en verhaaltjes over dit onderwerp, gehaald uit inzendingen voor de boekenweek van 1980. Het geheel is met mooie illustraties van Harrie Krijnen verlucht.

Het boekje blijft in de bibliotheek te koop en kan goed dienen als kerstkadootje voor jong en oud.

De boekenweek werd afgesloten met een herhaling van hoogtepunten gedurende de week gepresenteerd, terwijl ook prijzen werden uitgereikt. Door de Lions werden 2 fietsen beschikbaar gesteld voor de ontwerpers van de logo's van 1980 en 1983.

PHILIPSBURG - M.C. Josianne Fleming annonceert' de prijswinnaars van de logo's en de hun aangeboden prijzen. V.l.n.r.: Lisa Connor, Steve Lake, Josianne Fleming, Laura Quast en Diana Lebacs. (Foto Junior Gumbs).

